

18. Sahabenin Kulluğu

Allah'ın, Resûlüne lütfettiği ve seçtiği saha-
be, ümmetin en hayırlı fertleridir. Kur'ân-ı
Kerim de Hz.

Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in
ümmetinin en hayırlı ümmet olduğunu
ifade etmiştir:

*"Ey Ümmet-i Muhammed! Siz insanların iyi-
liği için meydana çıkarılmış en hayırlı üm-
metsiniz. İyiliği yayar, kötülüğü önlemeye
çalışırsınız, çünkü Allah'a inanırsınız. Ehl-i
kitap da buna iman etseydi, elbette kendi-
leri için hayırlı olurdu. İçlerinden iman eden-
ler varsa da çoğu dinden çıkmış fâsıklardır."
(Âl-i İmrân, 3/110)*

Rivayet edildiğine göre, hilafeti dönemin-
de Hz. Ömer söz konusu âyeti açıklarken
şunu söylemiştir: "Allah Teala dileseydi âyette
geçen siz idiniz lafzı yerine, sizsiniz sözcü-
ğünü kullanır ve ümmet olarak herkes bu
âyetin muhtevasına girerdi. Ancak siz idiniz
ile, âyette sadece Sahabenin kastedildiği
görölmektedir. Bundan dolayı kim onlara
benzer, onların yaptığı gibi yaparsa insan-
lar içinde seçilmiş, en hayırlı ümmet olma
şerefine erer."

1. Müminler pek çok defa Hz. Ömer
(r.a.) namazda inleyiş ve yakarışlarına
şahit olmuşlardı. Hz. Ömer, namazda
sesi arka saflardan duyulacak kadar
hıçkırıklara boğulurdu. Çoğu zaman
okuduğu âyete takılır, devamını
getiremezdi. Bazen bayılıp yere yı-
ğılınca kadar ağlar sonra da evine
kapanırdı. Halk işin aslını bilmeden
onu hasta zannedip ziyaret ederler-
di. Bir defasında sabah namazında
Yusuf Sûresini okurken "Ben üzüntü
ve tasamı yalnız Allah'a arz ediyor-
rum." (Yûsuf, 12/86) âyetine gelince
hıçkırarak ağlamaya başlamış ve
âyeti tamamlayamadan rükuya
varmıştı. Her ne kadar âyet Hz. Yaku-
b'dan (aleyhisselâm) bahsetse de Hz.
Ömer onu Yakub (a.s.) gibi yürekten
seslendirmişti. Koca Ömer, hem
kendisi ağlamış hem de arkasındaki
sahabe-i kiramı ağlatmıştı.
2. Bir gün Hz. Ali, Kûfe'de sabah na-
mazını kıldırıktan sonra oturmuş,

cemaat de onun yanında bir halka
oluşturmuştu, biraz hüzünlüydü.
İnanlar, Hz. Ali'nin bu mahzuniyeti-
nin sebebini anlayamamışlardı. Hz.
Ali'nin bu hüzünlü edası, cemaate
de sirayet etmişti. Kısa bir zaman
sonra Hz. Ali ayağa kalkıp iki rekât
namaz kıldı. Sararıp solmuştu. Na-
mazını bitirdikten sonra başını sağa
sola sallayarak şunları söyledi: "Al-
lah'a yemin ederim ki ben Ashâb-ı
Muhammed'i gördüm ve onlarla be-
raber büyüdüm. Ancak şimdi onlar
gibi insanları göremiyorum. Onlar
gözlerinde gecenin aydınlık izlerini
taşıyarak sabahlardı. Gecelerini
Allah için secde geçirir, Kur'ân
okur ve bazen kıyamda bazen de
yanları üzere olmak üzere nöbetleşe
kullukla meşgul olurlardı. Allah'ı zik-
rettiklerinde fırtınalı bir günde ağa-
cın sarsıldığı gibi sarsılır ve elbiseleri
sırılsıklam oluncaya kadar gözyaşı
dökerlerdi."

3. Abdullah b. Abbas da namazına
karşı çok hassas olan bir sahabe idi.
Çok secde ettiği için dolayı "seccâd"
diye isimlendirilmişti. Gözleri gör-
mez olduğunda bir doktor kendisine,
"Yedi gün sabreder ve namazlarını
uzanarak kılırsan Allah'ın izniyle seni
tedavi edebilirim." teklifi yapmıştı.
Kendisi bir âlim olmasına rağmen
başta Hz. Âişe ve Ebû Hureyre olmak
üzere pek çok sahabeye adam gön-
dermiş ve bu konudaki kanaatlerini
almıştı. Hepsi de "Bu yedi gün içinde
vefat edersen namazlarının hesabını
nasıl vereceksin?" demişlerdi. İbn
Abbâs bütün bunlardan sonra gözle-
rini tedavi ettirmekten vazgeçti.
4. Ensâr'dan Şeddâd İbn Evs (r.a.),
geceleri yatağına girdiğinde bir
sağa bir sola döner uyuyamazdı.
"Allah'ım! Cehennem ateşi uykumu
kaçırdı." deyip kalkar "Teheccüd
namazı kılmak için yataklarından
kalkar, cezalandırmasından endişe
ederek, rahmetinden ümit içinde
olarak Rab'lerine dua edip yalvarır-
lar ve kendilerine nasip ettiğimiz

mallardan Allah yolunda harcarlar.”
(Secde, 32/16) âyetinde sena edilen
(övülen) müminlerden biri olmak
için abdest alıp namaza dururdu.
Sabaha kadar namaz kılardı.

Sahabe; İmanda Sadakat ve Samimiyet Âbideleri

“Allah’ın nasip ettiği bu ganimet malları, o hicret eden fakirlere aittir ki, onlar Allah’ın lütfunu ve rızasını talep etmek, Allah’ın dinine ve Resûlüne destek vermek için yurtlarından ve mallarından edildiler. İşte; imanlarında sadık ve samimi olanlar ancak onlardır. Bunlardan önce Medine’yi yurt edip imana sarılanlar ise, kendi beldelerine hicret edenlere sevgi besler, onlara verilen ganimetlerden ötürü içlerinde bir kıskanma veya istek duymazlar. Hatta kendileri ihtiyaç duysalar bile o kardeşlerine öncelik verir, onlara verilmesini tercih ederler. Her kim nefsinin hırsından ve mala düşkünlüğünden kendini kurtarırsa, işte felah ve mutluluğa erenler onlar olacaklardır.” (Haşr, 59/8-9)

“Müminlerden öyle yiğitler vardır ki, Allah’a verdikleri sözü yerine getirip sadakatlerini ispat ettiler. Onlardan kimi adağını ödedi, canını verdi, kimi de şehitliği gözlemektedir. Onlar verdikleri sözü asla değiştirmediler. Allah, böylece sadık kalanları, doğruluklarına karşılık ödüllendirecek, münafıkları da dilerse azaba uğratacak veya tövbe nasip edip tövbelerini kabul buyuracaktır. Çünkü Allah gafûrdur, rahîmdir (çok affedicidir, merhameti ve ihsanı boldur).” (Ahzâb, 33/23-24)